

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratul se face în Săbiu la expediția foiei pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumeratului pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 57. ANULU XIX.

Săbiu, in 1830 Iuliu 1871.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iora pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și fieri străine pe anu 12 1/3 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

In fruntea evenimentelor politice ale zilei se afla întâlnirea împăratului Francisc Iosif cu imperatul Germaniei Wilhelm, carele din urma, precum dau cu socotela di- ariale, merge pe la mijlocul lui Augustu la Gastein la cura și apoi la reîntorcere va conveni cu Mai. Sea imperatorulu nostru in Salzburg. De-si întâlnirea acest'a pörta numai caracterulu unei conveniri personali, totusi politicii i atribuiescu o insemnatate mai mare.

Dupa acest'a afacerea cea mai momentuosa in launtrulu monarchiei este impacarea regimului cu Cechii, carea, precum se vede din limbajulu foiloru acestoru-a, prosperaza in modulu doritu.

Lucrurile in Franci'a si cu deosebire in Parisu inca nici acum nu s'au clarificatu de ajunsu, pentru ca guvernulu se cuteze a se reasiedia cu stabilitate in Parisu, căci aici inca si acum se sustiene starea de obsediū, si guvernulu este resolutu a sustiene starea acest'a si in decursulu alegeriloru comunali. — Despre esirea trupeloru germane din departamentele Eure, Seine inf. si Somme s'a vorbitu dejă in nr. premergatoriu alu acestei foi.

Asupr'a celoru arestati impreuna cu comunalistii din Parisu au reclamatu mai multi ambassadori ai poteriloru respective, si Favre a respunsu, ca aru fi nedreptu a face exceptiuni in favorea unora, insa 'si va pune tota silinti'a, ca procedur'a in privinti'a loru sa se accelereze.

Caracteristic'a pentru guvernulu actualu alu Franciei este denumirea P. Gribert, archiepiscopulu de pana acum la Tours, de archiepiscopu la Parisu, Gribert este unu ultramontanu declarat, si foile clericali se bucura de denumirea lui.

Scirile din Angli'a, cari in dilele trecutu erau mai imbucuratoare pentru Franci'a, astadi iera devinu mai posomorite. Pana acum se afla acolo 70,000 soldati francesi, si inca totu se mai espedeza.

In Spani'a, dupa ce ducele de Serrano refusa formarea unui ministeriu nou, acest'a se forma prin Zorilla in modulu urmatoriu: Zorilla presedinte si interne, Beranger marina, Cordov'a resbelu, Roiz Gomez finantie, Montero Rioz justitia, Mosquer'a coloniile. Ministeriulu a depusu in 12 Iuliu juramentulu, si in diura urmatorie va desfasura Zorilla programulu cabinetulu celui nou inaintea camereloru (curtiloru).

Asiedierea guvernulu italianu in Rom'a propasiesce forte incetu, din cauza, ca multe din familiile cele mai inalte romane, adice Papei, si cu totulu inimice, „guvernulu usurpatoriu“ alu lui Victoru Emanuelu, nu voru sa ceda pentru nici unu pretiu castelele si palaturile lor pentru incuarterarea oficieloru si a oficialiloru, si asiā guvernulu e constrinsu a se margini de o-cam-data pre langa ocuparea mai multoru monastiri pentru scopurile sele.

In organismulu bisericiei romano-catolice se pregatesce o reforma de mare importantia, care inca Pius IX. va se o introduce. Acest'a aru fi, ca Pap'a pre venitoriu se nu se mai a l e g a de către colegiulu cardinaliloru, ci sa se denumesc a de către antecessorele seu. Se dice, ca Pap'a Pius va sa se folosesc a dejă de infallibilitatea, ce i o atribuie dogm'a cea noua, pentru de a denumi de urmatoriu alu seu pre Cardinalulu Patrizi, cu care imparte dejă afacerile oficielulu seu.

Consiliulu comunale din Iassi la 23 Iuliu anulu curente, luandu ansa dela stramutarea la Rom'a a regelni Italiei a otaritu a se tramite si s'a espeduitu urmatori'a depesia, subsemnata de primariu Crist. Cerchezu, nr. 7785, 1871. Iuliu 23.:

Majestătiei Sele regelni Italiei;
„Municipiulu Iassi, vechi'a capitala a Moldaviei

si actualminte a două capitala a Romănei, a serbatu cu entusiasmu diu'a, in care nemuritoria Roma, mam'a noastră comuna, gratia statornicei vointie a M. Vostre, a redevenitu capital'a Italiei. Interpretu alu vointiei consiliulu meu comunale si alu tuturor concetateniloru mei, urmasi ai colonistiloru veniti pre tiermurile Dunarei cu imperatorulu Traianu, urezu Maiestătiei Vostre si dinastiei sele ani multi si fericiti. Strigu din fundulu inimii: Sa traiasca Victoru Emanoilu, intemeiatorulu Italiei unite, mam'a noastră, sa traiasca Rom'a, capital'a lumii!

La acest'a a primitu municipalitatea dela M. Sea regele urmatoriu respunsu:

„Multiamescu municipiulu si cetateniloru de Iasi pentru auguriile, ce facu Italiei si mie, facu cele mai caldurese urări pentru binele si prosperitatea poporulu romanu.“

Vittorio Emanuele.

La organizatiunea judecatoriilor.

Cu 22 Iuliu a indeplinitu ministru de justitia ultimelē lucrări premergatorie pentru organizatiunea judecatoriilor. Dupa ce adica se fipsara resiedintiile lor, trebuia sa se porțe grigia pentru impartirea comuneloru dupa judecatoriile cercuale si pentru prefigerea localitatiloru necesarie. Cu privinti'a acestea se adresaza deci ministru de justitia către municipie, pentru de ale anima la participare activa la lucrările aceste. Cădu municipiele voru severi problem'a acest'a — că terminu finale e fipsatu 20 Augustu, — atunci nu numai s'a finitu impartirea judecatoriilor, ci s'au otarita si cele necesarie pentru adapostirea judecatoriilor. De ore ce concursulu pentru ocuparea posturiloru de presedinti pana atunci va fi espiratu, se voru potē apoi incepe denumirile, care insemna cele din urma stadiu ale organizatiunei. Rescriptele, ajunse la expedițiune, privitorie la impartirea judecatoriilor si la prefigerea localitatiloru necesarie, suna:

I.

Rescriptu

cătra jurisdicțiuni in afacerea organizatiunei judecatoriilor, relativu la impartirea cercualminte a comuneloru.

Dupa ce resiedintiile judecatoriilor r. organizande s'a prefipu prin ordinationea ministru r. ung., datata din 10 c. si tramisa jurisdicțiuniloru, provocu pre comunitate, spre esecutarea lucriloru de organizatiune, a face o propunerea cu privinti'a la impartirea teritoriulu ei in judecatorie cercuali, si acesta propunere a mi o asterne pana la 20 Augustu.

La facerea propunerei sa servesc a principiile următoare de cinosura:

1. Suntu a se luā in consideratiune departarea fie-cărei comune si puste impopulate dela resiedinti'a judecatoriei cercuali, mai departe relatiunile de comerciū si comunicatiune.

2. Asemenea e a se considerā la impartirea judecatoriilor cercuali resiedinti'a acelei curti judecatoriesci, respective oficielatulu cărtiloru funduəri, de care se tiene cerculu respectivu.

3. Comunele si puste impopulate sa se imparta judecatoriiloru cercuali intr'unu modu, cătu cu privinti'a la populatiunea cercuriloru sa nu se ivesc a diferentie neproportionate.

4. Fia-care comuna si pusta impopulata o a se insemna in impartire — si adica pentru fie-care cercu in deosebi — respicatu pre bacea de date statistice acurate.

5. De ore ce in intielesulu § lui 5. din art.

de lege XXXII: 1871 atātu curtile judecatoriesci cătu si judecatoriile cercuali cu privinti'a la teritoriele lor suntu a se aronda asiā, incātu tote partile singuratice ale lor sa stee un'a cu alt'a in legatura directa: sa arete comunitatea intr'o lista deosebita acele locuri cuprinse de teritoriulu jurisdicțiunei ei, care se tienu de alta jurisdicțiune seu de teritoriele mai multoru jurisdicțiuni, si sa faca o propunere privitorie la impartirea loru potrivitiva.

Totu de o data sa se adreseze comunitatea pentru castigarea dateloru relative la acele locuri cătra acea jurisdicțiune, de care s'a tienu teritoriulu respectivu mai inainte.

II.

Rescriptulu

privitoriu la lucrurile premergatorie necesarie pentru adapostirea judecatoriilor de instanti'a prima.

La esecutarea lucrărilor premergatorie, care se receru pentru adapostirea judecatoriilor de instanti'a prima organizande, doresce ministeriulu de justitia a se folosi de conlucrarea jurisdicțiuniloru.

Spre acestu scopu se voru tramite, in urm'a rescriptulu ministeriulu de justitia din 1. Ianuariu 1871. Nr. 1., tote documentele substernute de comunitate si relative la dislocarea judecatoriilor comunitătiei cu provocarea, că se se indeplinesca lucrările premergatorie enumerate mai in diosu, si raportulu relativu la acestea sa se substerna ministeriulu r. ung. de justitia celu mai tardiu pana la finea lui Augustu.

1. In intielesulu §-lui 32 din art. de lege 31: 1871 suntu a se conserie tote localitătile, care formeza averea comunitătiei, cătu si tote mobilele, aflate in posesiunea ei, care la tempu s'au folositu esclusivamente spre scopurile ocarmuiri justitiei seu prin unu atare oficielatu, care are unu cercu de activitate mixtu (judicialu si administrativu).

2. Dēca localitătile conscribende au datoria, din care o parte proportionale o va portā statulu, dupa § 32 a suscitatu art. de lege, atunci e a se face si despre acestea unu inventariu acuratu.

3. Afara de aceea suntu a se asterne copiele tuturoru acelor contracte de inchiriatu, care le-a incheiatu comunitatea despre atari localități, care se folosesc a esclusivamente pentru scopurile ocarmuiri justitiei.

4. Dēca comunitatea e aplicata a vinde seu a dā in chiria unu edificiu, care de facia nu se intrebuinteaza pentru scopurile ocarmuiri justitiei, pentru adapostirea judecatoriilor, atunci are a se tramite, dēca acest'a nu s'a facutu deje, planulu edificiuulu si a se prefige sum'a de cumperare seu inchiriere.

5. Cu privinti'a la acele localități, care din partea privatiloru seu comuneloru se imbia spre vendiare seu inchiriere pentru adapostirea judecatoriilor, suntu oferintii respectivi a se provocā la espunerea unei declaratiuni deobligatorie, care declaratiuni suntu a se substerna cu o parere motivata contienendu insemnarea celei mai apte localități.

6. In deosebi se provoca comunitatea a nes a dupa potintia intr'acolo, că in atari resiedintie, unde inca nu s'au facutu inbiari coresponditorie pentru adapostirea indaru a judecatoriilor, comuna respectiva sa ia asupra si de si nu tota adapostirea, totusi o parte din spesele necesarie pentru aceea.

7. Cu privinti'a la aceea, că cătu trebuie se fia de mare localitatea pentru un'a seu alt'a judecatoria, servesc a normativulu alaturatu de cinosura.

Meditațiuni,

asupra proiectului de un regulamentu scolasticu, aster-
nutu congresului nationalu bisericescu romanu din an.
1870 de catre comisiunea sea scolastica ad hoc.

(Urmare.)

b) Provederea scólei.

§ 11 suna: „Scolarii seraci voru capeta cărți dela comitetele parochiali, pre câtu se póte gratis“.

Suntu multe comune bisericesci de ale nóstre in stare, a dá, fára sa le pese, pre fie-care anu la mai multi ori la toti elevii scólei sele, cei in adeveru pauperi, cărți scolastice gratisu; déru apoi se afla si comune, cari nu potu dá in totu anulu alátea cărți gratisu, fára de a suferi prin acést'a o greutate.

Deci, pentru cá comunele bisericesci cele avute sa nu dea din mána banii fára cumpetu; pentru cá comunele cele mai pucinu avute se póta si provede pre elevii sei cei pauperi cu cărți pentru invetiatura, dar' totu de odata si face economia in bani, cá sa se folosésca de ei la mai multe trebuinte: — sa cumpere comitetele parochiali o catátime de cărți scolastice, conforma numerului ordinariu de elevi pauperi; cărțile acestea sa ramána proprietatea scólei; fie-care elevu pauperu sa primésca dintr'ensele dupa clasa sea, cá sa invetie pre ele, déru sa le pastreze, si la finea anului scolasticu, cându se promovéza in o classa mai inalta, sa le inapoizeze ier' bibliotecei scólei, cá sa le póta imprumutá altui elevu pauperu de nou venitu.

Urmandu comitetele parochiali astufeliu, le remane pre totu anulu dela acésta dánia câte o sumulitia frumoasa.

Din acésta sumulitia crutiata, lângá carea se mai potu alatura de ici de colea si alte picaturi, sa dea o parte pentru cumpararea de opuri pedagogice mai insemnate, necesarie pentru cultivarea ulterioára a invetiaturii; acestea cărți firesce ca suntu si remana proprietatea bibliotecei scólei.

Si asiá, fiindu ca invetiaturii din intrég'a provincia metropolitana au sa nu se lase numai pre lângá invetiaturile, cu cari esira din scólele, pre cari le au absolvatu, ci sa studieze, câtu traescu; insa greutátile familiari póte ca nu i iérta totu de un'a, sa si cumpere si tote cărțile, câte le trebuiescu pentru desvoltarea loru ulterioára, cá astfeliu sa póta corespunde cerintelor spiritului timpului din d'ua de adi progresivu: — cade in sfer'a „organizarei“ sa prescrie pentru comitetele parochiali mai bine îndetoria, de a-si provede scóla cu câte o biblioteca in folosulu invetiaturiloru si — alu scolariiloru.

II. Cu privintia la invetiamentulu popularu.

a) Obiecte de invetiamentu.

§ 16 prescrie infiintarea scólei de repetitiune si obliga tinerimea, a o frecuentá dupa finirea cursulu scólei de tote dilele.

§ 17 prescrie si órele de prelegeri pre septemana in scóla de repetitiune.

Insa despre obiectele de invetiamentu pentru scóla de repetitiune nu pomenesce „organizarea“ in nice unulu din §§-fii sei nimicu.

Totu-si scóla de ori ce categoria aru fi, fiindu ca are sa impartasiésca cultura si educatiune, déca este ea si supusa niscaroru-va legi, atunci trebuie sa-i prescrie acestea si óre-care obiecte de invetiamentu. Si fiindu ca § 16 obliga pre intrég'a nóstra tinerime in etate de 12—15 ani, dupa ce au finitu cursulu scólei de tote dilele, déru nu s'au aplicatu la vre-o alta scóla mai inalta, sa frecventeze scóla de repetitiune, cade déru in sfer'a „organizarei“, a prescrie nisce obiecte de invetiamentu si pentru scóla acést'a.

b) Disciplina scolara.

Fiindu-ca scóla si póte ajunge scopulu numai indreptata fiindu voint'a eleviloru frecuentatori sa asculte si sa primésca cultura si educatiunea loru-si impartasita; si fiindu ca obiamarea tuturoru invetiaturiloru este, a aduce acést'a la indeplinire prin midilóce efective, a cáruru categoria se determinéza de ordinariu prin legea scolastica: cade daru in sfer'a „organizarei“, a determiná calitatea midilóceloru disciplinari pentru scóla populara — baremu in trasuri generali.

III. Cu privintia la datoritiile si drepturile parintiloru oritutoriloru copiiloru in etatea de scóla.

a) Oblegamentulu de a frecuentá scóla.

§ 16 suna: „Tinerii de amendóue secsele, dela verst'a de siese ani pána la cea de doispre-diece impliniti, frecuentéza cursulu de tote dilele“ — apoi vorbesce despre etatea scólei de repetitiune.

Espressionea „dela verst'a de siese ani“, fiindu ca propositiunea „dela“ cu privintia la cercustarea tempului insemnéza atát'a, cá „de cându“, si substantivulu „versta“ nu are atributu, carele sa arele gradulu desvoltarei anului, ce i se asociéza in urm'a celoru-lalti, — insemnéza dar' atát'a, cá: „de cându a inceputu, a se socoti la verst'a etatiei si anulu alu sieselea“; astu-feliu nu se póte sci, déca vrea acestu § sa inlieléga anume inceputulu, séu midiu-loculu, séu sferitululu anului alu sieselea: — prin urmare espressionea „dela verst'a de siese ani pána la cea de doispre-diece ani impliniti“ se póte luá de unii asiá: „de cându a intratu in anulu alu sieselea, pána dupa ce a esitu din anulu alu doispre-diecelea“, de cátra altii asiá: „de cându a trecutu de cincó ani si diumetate, pána a implinitu doispre-diece ani“, ier' de altii asiá: dela sferitululu anului alu sieselea, pána dupa ce a implinitu anulu alu doispre-diecelea.“

§ 18 suna: „Toti parintii (tutorii...) suntu îndetorati a-si tramite fii (pupili...) la scóla si anume: pre cei in etatea de siese pána la doispre-diece ani a-i tramite in scóla de tote dilele“ — urméza acum cei pentru scóla de repetitiune.

Dupre cum §-lu precedentu, asemenea si acést'a in espressionea „etatea de 6—12 ani“ nu determinéza, déca etatea de scóla este a se socoti dela inceputulu, mid loculu ori sferitululu anului alu sieselea alu vietiei copilului.

Si determinarea acestoru ponte de tempu nu póte remane ignorata, fára de a dá ansa la diverse neintelegeri intre crestini nostri facia cu scóla.

Se afla in adeveru multi parinti, cari, nesciindu sa pretiúésca folósele scólei, numai cu mare greutate si dau copiii la scóla abiá in etatea de siese ani impliniti; suntu insa si parinti, cari pretindu, sa li se primésca copiii in scóla in etatea mai diosu de siese ani.

Dar' totusi §-lu acést'a nu determinéza, déca au parintii sa-si dea copiii la scóla, indata ce au intratu in anulu etatiei loru alu sieselea, ori pre la midiu-loculu acestuia, ori dupa ce l'au implinitu; — prin acést'a póte veni comitetulu parochialu in colisiune cu parintii cei inderetnici, déca i-ar' si sili sa-si dea copiii la scóla cu inceputulu ori la diumetatea anului alu sieselea. Insa §-lu acést'a nu aréta nici déca este iertatu, séu bá, a primi copii in scóla pána a nu intrá in anulu alu sieselea; — prin acést'a vine in colisiune directorulu localu cu parintii cei prea amatori de scóla.

Deci, cá sa nu fia nevoiti, a se mai luptá si cu nisce atari greutáti si unii si altii in afacerile scolari din comunele nóstre bisericesci, se cuvine a determiná acestu §:

aa) déca are sa se socotéscá etatea copilului, de datu la scóla, — cu inceputulu, ori cu midiu-loculu, ori cu finea anului alu sieselea dela nascerea sea;

bb) déca se concede, a se primi in scóla copii si inainte de a intrá in anulu alu sieselea alu etatiei loru, séu nu.

2. § 22 suna: „Tinerii, cari au implinitu anulu alu sieselea si suntu de parinti seraci, potu capeta permissiunea directorului localu si a comitetului parochialu, cá vér'a dóue luni in timpulu lucrului sa cerceteze numai scóla de repetitiune.“

Cantádu la acestu § aflámu ca:

aa) cuvintele „a directorului localu si a comitetului parochialu“, fiindu ca se reduc la cuvintulu „permissiunea“ cá genitivi possessivi, nu ne lasa sa intielegemu o permissiune, pre carea este detoriu directorulu si comitetulu sa o dea cuiva; ci ne facu sa intielegemu o permissiune, de carea au dreptulu sa se folosésca densi pre sine insisi, cá de proprietatea loru — adeca: „permissiunea directorului si a comitetului“ = „permissiunea, care este a directorului si a comitetului“ = „permissiunea, pre care directorulu si comitetulu, cá pre a loru insa'si, o potu intrebuintá in interesulu loru propriu.“

Ier' déca vrea §-lu, cá comitetulu parochialu si directorulu localu sa dea altor'a permissiunea, ce le este incredintata, atunci cuvintele „comitetu si directoru“ trebuiescu esprese in ablativu = „tinerii... potu sa capete permissiunea dela comi-

tetulu parochialu si dela directorulu localu“ — ne remánendu adeca neconsideratu: ca verbulu auxiliariu de modu „potere“, luat cu infinitivulu, esprima o possiveritate reale, care in stilulu legislativu nu este binevenita; apoi ca comitetulu parochialu din mai multe temeuri i se cuvine loculu inaintea directorului localu — de si acést'a vine in atingere mai de aprópe cu copiii de scóla.

3. § 24 suna: „Parintii (tutorii, maestrii, stapánii), cari nu-si tramite fii (pupili, invetiaceii, servitorii) la scóla, pre câtu tempu suntu in etatea oblegata de a cercetá scóla, pentru prim'a data comitetulu parochialu i va mustrá seriosu, déca nu se voru indreptá, apoi comitetulu i va pedepsi intái'a-óra cu 50 de cruceri; a dóu'a óra cu 1 fl.; a trei'a óra cu 2 fl.; a patr'a óra cu 4 fl. in folosulu fondului scolasticu. Déca nu s'aru ajunge scopulu nici dupa aceste pedepse, comitetulu e îndetoratu a lu luá pre tineru dela parinte, (dela maestru séu tutoru, séu stapánu) si alu incredintá unui curatoru, in cointielegere cu directorulu localu.“

Cantádu la punctulu primu alu acestui §, aflámu preste totu, ca propositiunile sele dupa form'a, sub care aparú; dupa modulu incepciarei loru in nesso: dupa cantitatea si calitatea loru — imponcísinduse reciproce, si asiá slabanogindu legamentulu nesselu intregu: ast-feliu i intuneca intielesulu, in câtu dubietatea ajunge la unu gradu, — de unde póte dá ansa pána si la pretensiuni periculóse; ier' in parte:

aa) Obiectulu din acusativu alu propositiunei primari are form'a unui subiectu in nominativu; ceea-ce da predicatului acesteia-si ansa, a se legá dar' de obiectulu unei'a din propositiunile cele secundari.

Scimu ca geniulu limbei nóstre románe pre-tinde, cá, déca este obiectulu nume de persóna, sa i se insemneze raportulu seu la predicatu prin propositiunea „pre“, cá asiá respondiendu la intrebarea „pre cine?“ sa nu póta vatemá intielesulu propositiunei.

Inse aici raportulu obiectului „parintii“ la predicatele „va mustrá, va pedepsi“ nu se insemnéza prin propositiunea „pre“. Din care cauza, si fiindu ca se afla pusu la inceputulu unei propositiuni active, usioru póte luá cineva pre substantivulu „parintii“ dreptu intáiulu subiectu, pre substantivulu determinatu „comitetulu parochialu“ dreptu alu doilea subiectu si pre substantivulu „comitetu“ dreptu alu treilea subiectu alu acestei propositiuni primari; pentru-ca tustrele acestea dupa form'a loru respundu la intrebarea „cine?“ — Deci intrebádu acum: „Cine i va mustrá pentru prim'a data seriosu, apoi cine i va pedepsi?“ — respunsulu va fi: Parintii, cari nu-si tramite fii la scóla, comitetulu parochialu, comitetulu!“

„Pre cine?“ respunsulu la acésta intrebare va fi: — „pre fii;“ fiindu ca, déca „parintii“ au form'a unui obiectu, atunci nu se potu intielege si sub pronomele „ii“, care inca este obiectu alu propositiunei cei primari; asiá dar' nefiindu „parintii“ nevoiti a suferi, cá obiectu, lucrarea verbeloru active transitive din predicatu, pentru ca suntu scutiti dela acést'a prin form'a, de care se bucura ei; inse verbele active transitive „va mustrá, va pedepsi“ ceru pre fatia substantivulu, care sa se intielega sub pronomele personalu „ii“: — trebuie sa cada dara substantivulu „fii“, pentru ca elu singuru mai remáne apoi in propositiune nume de persóna, sub intielesulu pronumelui personalu „ii“, spre a deveni astu-feliu obiectulu verbeloru forsate din predicatu. (Va urmá.)

M. Vasiarheiu, 11 Iuliu 1871.

Multu onorate dle Redactoru! Te rogu a primi, si a publicá in „Telegrafulu Romanu“, urmatórele sire, cá respunsu din parte-mi la inculpatiunile facute asupra-mi in Nr. 68 alu „Federatiunei“.

In varietátile numerului 68 — din 7 Iuliu a. c. alu „Federatiunei“, unu corespondinte din tractulu protopresbiteratului Turdei de susu, descrie pre preotulu G. P. din Rip'a de susu, cá pre unulu diatre preotii cei mai de frunte ai acelu-asi tractu, dupa aceea lu mai dejosesce pána in infernu, deseriindu-i viét'a cu preotés'a si cu fetele unui purcariu, numindu-lu si popa cu dóue mueri si dicendu, ca Venerabilulu Consistoriu archidiecepsanu nu si-au facutu datori'a facia cu purtárele scandaloase ale numitului preotu, invinovatíndu-me si pre

mine, că esmism commissariu investigatoriu, ca asiu fi postitu 50 fl. v. a. spese commissariu. care vediendu ca seraculu poporu nu are de unde le dá — asiu fi impartasitu inculpatului tóte actele pre nescari-va parale de auro.

Seracu sufletu slabul pâna unde cu vicleniile? ai curagiu a descrie faptele preotului, bune si rele, dara de ce nu numesci si cas'a, in care au inceputu a se demoralisá? si dici numai ca ven. consistoriu archidiecesanu nu si-a facutu detori'a facia cu inculpatulu. Nedreptu vorbesci! Ven. Consistoriu inca in 14 Decem. 1870. sub nr. 1028 strinsu mi demandase, cá fara întârdiare, sa esu in fati'a loculu Rip'a de susu — cu preotulu Ilie Fulea impreuna — si strinsu sa investighezu dupa faptele numitului preotu, déra eu din mai multe pricini amu întârdiatu: un'a eramu bolnaviciosu, si in tempu de ierna mi erá cu nepotintia caletori'a, alt'a 'mi erá frica, cá sa nu patiescu cá in anulu 1858, cându amu fostu la Idicelu in comisiune, in asemine, séu póte chiaru si mai uritu casu — déra tóte acestea acum nu se atingu de mine, de cátu vedu ca te-ai umflatu cá brósc'a, dle corespondinte, infricatu ca me voi duce eu la comisiune, si cu acelu privilegiu se voru descoperi lucruri, cari nu ai voi; inlórce desagii si vedi ce se afla si in partea din napoi. — Ti-ai facutu obrazulu grosu si ai disu, ca eu amu impartasitu pre parale de auro tóte actele inculpatului — preotu. — Dato, sed non concessio, au sa le fi impartasitu, nu pre auro, care domni'a ta inca credi ca nu-lu are, ci numai de buna voia, au dóra asiu fi peccatutu? ca numai legea vóstra spendiura pre omu ne ascultat, cá fabul'a despre Olafaleni, sa se spendiure, si déca vomu gatá de secere i vomu face judecat'a.

Eu prin acestea nu voi a-lu desvinovatí pre inculpatulu preotu, potu sa fia, si potu sa nu fia chiaru tóte drepte cele asupra-i díse, déru totu asiu indrasni a dice, ca nu-i elu mai vinovatu de cátu toti, pre cari a cadutu turnulu.

Unde dici, Domnule heri natus vitulus, ca i amu impartasitu actele pre parale de auro, acésta minciuna o respingiu dela mine, si pâna atunci te voi privi numai de unu calumniatoru vicleanu si tendentiosu, pâna vei produce marturii vrednice despre fapt'a implinita, punendu-ti si întrebarea, fost'ama eu indatoratu a face caletoria de 12 mile prin locuri muntóse, si in tempu de ierna, si sa-mi petrecu 6 dile, cu spesele mele? Care omu cu minte sanatósa aru judecá cá Domni'a Ta? — Si in urma te sfatuiescu, cetesce ce dice Evangelistulu Luc'a capu 18 — si vei vedé, ca nu e bine a se súi omulu pre lemnu de crastavete, ca lesne póte cadé. P. de T.

Sighisiór'a in 11 Iuliu 1871.

Astadi se tienura aici sub conducerea prea on. d. protop. Z. Boiu sen. esamenele publice pre semestruu II. alu anulú scolaricu 1870/1. Pre cum pre de o parte cu bucuria putemu constatá, ca scól'a nóstra confessionale de aici s'a amplificatu prin asediarea unui alu treilea invetiatoriu, si ca prestatiunile eleviloru preste totu, (afara de invetiarea cetirei in clasa prima) s'au aretatu multiamitória, si ca invetiatorii: M. Pacala, D. V. Moldovanu si M. Moldovanu, merita recunoscintia comunei bisericesci, in fine ca veduramu o participare viua din partea comitetului biser. si a parintiloru eleviloru: pre atátu de alta parte, nu putemu a nu ne descoperi parerea de ren, pentru defectuós'a frecventare a scólei din partea copiiloru si copileloru. Acésta se dovedi si la esamenele publice, unde pre harthia veduramu la 200 prunci, pre cându in realitate erau mai numai a trei'a parte. Crediendu ca caus'a acestei impregiurari pre lângá nepriceperea si renitenti'a multoru parinti, este lips'a si starea cea scapetata a multor'a din acestu poporu de almintrea atát'a de numerosu si plinu de sperantia, chiamámu atentiunea on. comitetu bis. asupr'a acestei impregiurári si ne tienemu de delorintia a-i cumendá luarea mesuriloru de lipsa pentru procurarea unui fondu, din care copiii cei seraci, séu celu putienu cei mai seraci sa se inzestreze cu cártile scolastice, cu recuisitele de scóla si cu vestiminte, mai cu séma cu incaltiaminte.

Multu s'a facutu, recunóscemu cu bucuria, pentru biseric'a si scól'a nóstra de aici si pâna acum, si asiá suntemu indreptatli a sperá, ca si acestu defectu cu incetulu se va delaturá.

Cricá n 30 Maiu 1871.

(Continuare din nr. 47. si capetu)

Aceste 'mi erá reflexiunile*) ce aveamu a le face la inculparile dtale din nrii susu amintiti, lasádu lamurirea loculu opiniei on. publicu. —

Inse si pâna cându acél'a-si va dá parerile sele, sa vorbimú putintelu amendoi dupa cum 'ti place a dice in nrulu 32., adeca:

Cá parochu cu parochianulu seu, fára ura, si fára nici o patima de resbunare.

Óre dle Mezei! déca dta cá omu cu sciintia parlamentara, déca, dteu, erai iubitoriu de pace, déca ai vediutu ca trebile bisericesci si scolare nu propasiescu dupa cum s'aru cuveni, si déca ai sciutu dupa cum ti place a dice, ca caus'a la atátea iregularitáti asiu fi eu; — Óre déca nu puteai între patru ochi ami siopti despre durerea si necadiulu inimiei ce te amaresce, si te nasajesece, si atunci prin o imprumutata intielegere tóte se potea face bune, cá sa nu ne mai scie tóta lumea cine suntemu si unulu, si altulu? Durere inasa, ca dta dupa cum amu prinsu de veste: ai lucratu totu pre sub mâna in contr'a mea — ómenii nostri au unu proverbú ca: de omulu care lucra totu cam pre sub mâna, séu dupa cum le place lor a dice: care umbla pre sub garduri, trebuie sa ne ferimú: si au totu dreptulu.

Eu te-amu respectatu totu dé-un'a, bá si marturisescu sinceru, ca: cându te si intorsu de pre Câmpia aici la loculu nascerei, mi-au parutu tere bine, cu atát'a apoi mi-au fostu si mai mare bucuri'a, cându amu vediutu ca dumnedieése'a lumina ti-au lominatu ochii mintiei, si ai trecutu de la calvinismu ierasi la religia strabona, fiindu ca eramu de acea firma credintia, ca punendu amendoi umeru la umeru, vomu putea lucrá mai cu inlesnire in afacerile bisericesci si scolare, durere inasa ca „spes me fefellit“ ceea ce nici odata nu asiu fi crediutu — si déca si in viitoriu totu asiá ne vomu naluci ca avemu dreptu si unulu si altulu, fára a ne intielege: atunci e teama sa nu fimu siliti a esclamá in scurtu tempu „iéta biseric'a, care o ati respitu voi!“

Nu potu aci trece cu vederea si aceea expresiune a dtale cându dici ca se nu vaeru intr'atáta preotimea nóstra, punendu-o intru o categoria cu „misera plebs contribuens“ etc. Vedi dle aci inca se vede in cátu te-ai interesatu pentru imbunatatirea starei materiale a preotimei, cându in nrulu 6. alu acestui stimatu jurnalú ai dísu ca un'a dintre cerintiele cele principali, e imbunatatirea starii materiale a preotiloru — nu e inasa mirare, pentru ca ei totu-dé-un'a au avutu luptatori, ori au facutu bine ori reu, e mirare inse numai intr'atát'a ca: dupa dísa profetulu Davidu la psalmu 54. versu 9. „ca de m'aru fi ocaritu inimiculu, asiu fi raddatu etc: — vei soi inse dle, ca pre lângá tóte suferintiele, si napastuirile ce au avutu ei ale suferi si le mai suferu pre unele si astadi; in urma au esitu si voru esi invingatori, pentru ca dascalulu lorú Christosu le-au dísu, „eu suntu cu voi si nimenea in contr'a vóstra“ — vei soi inca si acea ca pre lângá tóta simplicitatea ce si o inchipiesce cineva despre densii, prin staruintiele ne obositoru nostri barbati, s'au lucratu intr'acolo, cá: (in legatura si cu spiritulu timpulu) ei nu voru mai fi siliti a ierná cáni inonur domni ingánfati precum erá in timpurile principiloru calvini. —

In urma 'ti place a dice dle, si ami promite ca si de aci înainte 'mi vei fi poporanu bunu etc.

Mi pare fórté bine — aci inasa asiu avea de a face aceea observare, ca cine vre sa fia poporanu bunu, acél'a trebuie se fie si crestinu bunu — prin urmare dara, a fi poporanu bunu dupa cum eu intielegu, nu e destulu cá cineva sa platésca putintic'a simbrintia preotulu seu, de multe ori séu pentru rusnea, séu póte si numai din fatiaria, cá se nu fie judecatu de fariseu — de unde urmédia ca cine e crestinu bunu, acél'a negresitu e si poporénu bunu, contra — apoi unu crestinu bunu trebuie sa-si arete credintia si prin fapte ferinduse de totu ce aru potea conturbá pacea si liniscea cea din launtru si din afara a bisericiei, si de totu, prin ce s'aru poté scandalisá poporulu, pentru ca „vai lumii de smintéla“ etc; — mai incolo, unu crestinu bunu trebuie sa lucrede din tóte poterile spre zidirea trupulu bisericiei: „o credintia, unu domnu, unu botezu etc.“ —

Déca déra dtale ti place a dice ca-mi vei fi poporanu bunu si de aci înainte; numai si eu se

*) Din o intemplantare regretabile amu trebuitu sa intrerumpemu articululu acest'a.

respectedu mai cu strictetia statufulu organicu; atunci si mie mi-aru placea a pretinde dela dta, cá dela unu fiu nou nascutu asiá dicendu: ce nu de multu te-au primitu biseric'a nóstra in sinulu seu, cá se respectedi ceva mai cu caldura, si mai cu pietate adeverata tainele si datinile sántei bisericiei nóstre, luandu parte la densele, — si acésta o dícu din acelu puntu de vedere, pentru ca poporulu nostru pune o mare insemnatate, si se fórté indestulesce, cându vede pre barbatií sei cei mai procopsiti respectandu si ou fapt'a acele s. taine si obiceiuri — altmintrelea pré lesne trecu inaintea poporulu de ómeni rataciti dela credintia — asiá facendu apoi dle, si eu ti promitu ca-ti voi fi parinte sufletescu cá si pâna aci, si ca voi conchiamá sinodu parochialu in cátu se va poté mai regulatu, dupa impregiurári — numai iéra dícu, si dta se fii ceva mai elasticu in afacerile bisericesci cá pâna acum'a, intrebuintiandu o alta politica mái bine socotita; pentru ca numai atunci vomu poté ajunge la scopulu si tient'a dorita — „scopus sanctificat media“.

Si acésta o dícu ierasi din acelu puntu de vedere, pentru cá sa credi dta, ca poporulu nostru pre cátu e de aplecatu a face totu ce póte pre calea buniei cuvintie; pre atát'a e de debilu (vedemu din lips'a culturai) de a putea cuprinde cu mintea sea insemnatatea unoru întreprinderi momentuose, ce in adeveru tinescu la viitorulu lui ferice, prin urmare dara pre lesne se póte si se dee — mai alesu déca are si instructori si in-formatori buni — de cari asiu cutezá a dice ca avemu si aci la noi, incátu suntemu satui pâna in gátu de ei. — Iéra aci ti aducu o pilda despre adeverulu acest'a:

Ti aducu aminte, d. Mezei cându in 6. Ianuaru a. e. amu celitu in bisericu cerculariulu pré venerabilulu consistoriu archidiecesanu ce are datulu din 7 Decembre a. e. 1870 nrulu 1002. privitoriu la imbunatatirea starei materiale a preotiloru nostri, déca dta care erai de facia atunci, nu incepeai a erilizá acelu cerculariu, si alu combate mai in totu cuprinsulu lui; — atunci se putea crede, ca atátu poporulu, cátu si comitetulu respectivu erá mai pasatoru, si mai inainte precegetatoria in obiectulu acest'a atát'a de necesariu — in zadaru inse, ca, acea critica, stárni in elu o impressiune atát'a de ne placuta si scandaliciósa; in cátu: nu numai ca nu se ingrigira pentru aflarea unoru midiolóce de imbunatatire, ce pré lesne s'aru fi pututu aflá (dupa cum s'au arelatu in votulu separatu datu din partea mea) ci esindu din bisericu se audia cártiudu ca: „Vladié'a inca tiene totu cu popii etc.“ in urma umplura apoi respectiv'a consemnare, ou unele classificatiuni ne drepte, si minciuni grosolane — unu reu, se dice, ca aduce apoi dupa sine si altu reu. —

In dilele trecute avui norocire a conveni cu unu barbatu de o specialitate insemnata, si intro alte constaturi cátu de sanatóse, se adresa cátra mine cu acestea cuvinte: — Sa-mi credi parinte Truti'a, ca noi amu putea face multu, déca nu amu avea între noi si barbati de ai nostri farisei, pentru ca lucrulu acum'a se tiene mái numai cu politica, si cu fatiarnicia — amu statu uimitu, si cugetádu putintelu amu dísu intru mine: „Dómne, ce cuvinte sánte.“

Si in adeveru, déca cercetámu lucrulu cu seriozitate, avemu si acum'a unii barbati de ai nostri care mái eri alalt'a-eri sucindu-si mustetiele strigá cu sumetie „magyar ember vagyok“ iéra astadi, camu de sila, de rusine, dícu, „Romanus sum civis.“ —

Avemu si de acela, cari pre lângá tóta manifestarea lorú de crestini ortodocsi, — cáte odata se mai uita si in fundulu palariei. —

Ba acum si de aceia, cari mai bucurosi suntu a ajutá pre preoti de alte confessiuni, de cátu pre cei de confessiunea lorú (dupa cum dícu ei) — nici nu e mirare, pentru ca „nimenea nu póte slugi la doi domni“ — si Pavelu dice in epistol'a cátra galat. capu 6. versu 9. si 10. „sa facemu bine cátra toti, iéra mái vertosu cátra cei de o credintia cu noi.“ —

Aceste mi suntu dara expresiunile, care amu de cugetu cá sa ti le facu cunoscutu d. Mezei, cá unu parochu cátra parochianulu seu, remanendu in acea firma credintia si sperare, ca de aci înainte in asemeni casuri, ne vomu intielege noi între noi; iéra nu pre cale jurnalistica — primesce binecuvintare dela

Alu dtale
adeveratu pastoriu sufletescu
Petru Truti'a.
parochu din loco.

Banca generala de assecuratiune reciproca
„Transilvania“

Publicatiune.

Cuponulu actiunilor la fondulu nostru de intemeiare, pre care s'au depusu 40%, se va solvi in 1-ma Augusta a. c. atatu la cass'a nostra centrala in locu, catu si la directiunile tienutali in Sabiiu, Brasiova si Timisió'a, cu 1 fl. 5 xr. v. a.

Sabiiu in Iuliu 1871.

Directiunea generala a banței gen. de assecuratiune reciproca „Transilvania“

Varietăți.

** (Reforma in imbracamintulu popiloru catolici.) Precum se telegrafiza din Rom'a vicariulu generalu in un'a din ultimele sale ordinatiuni a permisu popiloru a portá mustetie scurte si barba angleza. Vestmentulu preotiescu e deobligatoriu numai pentru tempulu nainte de média-di, dupa média-di se potu imbraca popii dupa placulu loru. Din partea conservatismului papale, si acésta mica concessiune e de a se considerá de reforma, — déca se va adeveri.

** (Fanatismulu religionar) si-a avutu viptimele sale si in New-york, capital'a Americi de média-nópte. Orangistii (membrii clubului a carui scopu este operarea si respandirea protestantismului,) au otaritu ca voru serbá diu'a de 12 Iuliu ca o processiune, ce s'a si intemplat. Catolicii fanatici in sa au atacatu pre protestanti chiaru in processiune, de unde apoi s'a desvoltatu o bataia fórté crunta, si a trebuitu sa intrevina militi'a armata, carea a pusicatu ageru a supr'a turburáriloru catolici, dintre cari au caditu 70 de inasi, éra 150 s'au prinsu si arestatu. Dara si dintre orangisti si soldati multi au caditu morti, si multi au remasu ch'avitu de furia catoliciloru!

** (Statistic'a cáiloru ferate.) O fóia angleza a compusu statistic'a tuturoru drumuriloru de feru din lumea civilisata. Dupa acestu opu pretiulu drumuriloru de feru din Angli'a aru face 502,262.887 de pondi sterlingu (unu pondu dupa cursulu de astadi alu aurulu la noi, cam 10 fl. 50 xr. v. a.); ceia din Nordu-Americ'a costau 408,245.154 de pdi; ceia din Franci'a 315,322.878 de pondi; ceia din Spania 73,487,585; ceia din Austro-Ungari'a 70,474.400; ceia din federatiunea nentiésca de média-nópte 169,537.869; ceia din Indi'a britanica 78,377.748; ceia din Germani'a de média-di 46,982.856; ceia din Itali'a 76,516.154, ceia din Belgiu 36,439.772; ceia din Greci'a 10 millióne; ceia din Egiptu 9 millióne si ceia din Turci'a 3 millióne. Turci'a deci este intru tóte cea mai din urma.

** (Unu omu ce vré sa-si agóni-sóscá avere daru nu pótel) dílele trecute XX. duce epistola cu bani la posta fara a fi scrisu adress'a. Oficiantele lu intrebá: „Cine este adressatulu?“ „XX“, — respunde intrebatulu. „Si cine este tramitiatorulu?“ — „XX“. „Asi'a déra vre unei ramonii tramiti baniu?“ — „Nu, mie insumi.“ „Ce iodu mai esti DTa; apoi de ce nu-ti puni baniu in busonariu, ce i dai pre posta?“ — „Hm, Hm! respunde intrebatulu zimbindu, — me cunoscú fórté bine, si sciu ca pana máne n'asiu mai avé unu cruceriu din ei, cáci sum unu risipitoriu!“ — „Alb.“

** O deputatiune americana, a fostu inainte de vre-o câte-v'a díle la ministrulu francez pentru lucrurile publice, Victoru Lefranc, si l'a rugatu in numele unei societati americane, cá 15,000 din insurgentiu prinsi, care s'aru condamná, a se departá, sa li se dea loru, pentru a se transportá cu chieluél'a loru in statele-unite, teritoriulu Arizona, unde voru aflá lucru de mine, si voru cáscigá 4—6 fr. pre di. Ministrulu a promisú deputatiunei, ca in curendu l va respunde.

** Professorele Richler — care se prinse asta ierna furánda cárti din bibliotec'a imperiale din Petersburg fiindu acum pentru acést'a inaintea curtiei cu jurati, in urm'a procesului ce a avutu locu in dílele trecute, s'a codamnatu la tramitere pre 2 ani in guvernamentulu Tobolsk (Siberi'a). Sentinti'a se va supune inainte de esecutare imperatului, spre a se aprobá.

** (Aflám'u) ca in siedintiele din anulu acést'a a societátiéi academice din Bucuresci voru avea locu discursurile de receptiune a unor'a dintre cei mai noi intrati in Academia romana, si anume: d-nii Odobescu, Poenariu, Fontanini, Cogalniceanu si episcopulu Melhisedecu. Se dice, ca d. Odobescu va vorbi despre nemuritoriulu Balcescu si i va respunde d. Papiu Harianu. D. Petru Poenariu va vorbi despre Lazaru. D. G. Sionu va respunde. D. Fontanini va pune in lumina luptele filologice ale ultimeloru tempuri si i va respunde d. Massimu. D. M. Cogalniceanu va fi intimpinatu la discursulu d-sele despre K. Negrzzi, de d. N. Ionescu, si P. S. Episcopu Melhisedecu va tratá despre rolulu bisericeii in cultura romániloru. Va respunde d. V. A. Urechia.

** (Abundanti'a de bani!) Pre cându in piátiele de Vien'a si Pest'a, cam de lungu tempu, ca de regula aici la noi, se sente mare lipsa de bani, din Parisu se anuncia ca acolo banii se afla in multime atatu de mare, in cátu institutiele mai iusemnate de bani au publicatu prin cercularie scaderea percenteloru socotloru curinti la 2%. In Franci'a, pre carea resbelulu o costa 13 miliarde se capeta deci bani cu 2%, pre cându la noi in Austro-Ungari'a abia cu 8%!

Concursu.

Pentru ocuparea postulu preotiescu in vacant'a parochia Bic'a romána cu prediulu Risc'a, — din protopresbiteratululu romanu gr. or. alu Clusiuului.

Cu acestu postu este impreunatu venitululu urmatoriu:

1. Casa parochiala cu dóue despartieminte. —
2. Supradificatele agronomiche. —
3. Portiunea canonica: aratoriu 4. jugere de II si III. clasa; fenatiu 15 jugere si 925. org. □
4. Dela 72. familii o mirtia mare de bucate, secara, cucuruzu si gráu, dela cine va voi se dea. —
5. Dela 72. familii o dí de lucru cu palm'a, sétu 40 cr. v. a. in locu de lucru. —
6. Stol'a usuata — si acum prin sinodulu parochialu statorita. —

Pentru ocuparea acestui postu preotiescu se escrie concursu pana in 22. Augustu 1871. Doritorii de a concurá suntu póttiti, a-si adressá concursele in sensulu statutuluu organicu, bine instruate cátra sinodulu parochialu, si ale tramite subscrisululu pana la terminulu prefiptu. —

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Clusiu 16 Iuliu 1871.

V. Rosiescu.

prot. románu gr. or.

71—1

Nr. 2. 1871.

Concursu.

Fiindu-ca gimnasiulu románu gr. orientale din Bradu comitatulu Zarandului, cu inceperea an. scol. 1871/2 se sporesco cu un'a clasa, a IV-a, se escrie prin acést'a concursu pentru unu postu de profesor ordinariu, cu care e impreunatu unu salariu de 600 fl. v. a. si dreptulu de a inaintá in salariu mai mare.

Dreptu aceea pentru ocuparea acestui postu se escrie concursu pana in 8 Augustu a. c. st. v.

Concurentii la acestu postu voru avé a documentá: a) purtarea buna morala; b) sciinti'a perfecta a limbei románe, care este limb'a invetiamentulu; c) ca au absolvitu cu succesu bunu cursulu filosoficu pre lánge sciintiele matematice reale séu cele ale limbeloru classice la vre-o universitate din patria séu strainate; séu ca a servitu la vre-unu gimnasiu publicu cá profesor séu numai suplentu; séu ca a absolvitu gimnasiulu si a depusu cu succesu bunu esamenu de maturitate si a terminatu cu asemenea succesu cursulu clericalu — pedagogicu la vre-unulu din institutiele pedagogice-teologice gr. or. románe.

Concursele voru fi a se adressá la subscrisululu pana la terminulu indicatu.

Bradu 5/17 Iuliu 1871.

Presiedintele comitetuluu reprezentantieii gimnasiale.

Moise Lazaru,

Protop.

71—2

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scóla elementara peporala gr. or. din preurbulu Brasiovlui „Tocile“ se deschide prin acést'a concursu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 225 fl. v. a. 15 fl. v. a. bani de cuartiru si unu stánginu de enne.

Doritorii de a ocupa acestu postu sa documentedié pre lánge studiile ce au invetiatu, ca suntu de religi'a gr. or., teologi séu pedagogi absoluti, si ca pana acum'a au avutu o purtare morala buna si nepatata.

Petitionile insocite de documentele necesari au a se adressá cátra prea onoratulu d. protopopu Iosifu Baracu in Brasiovu pana in 20 Augustu st. v. a. c.

Brasiovu in 6 Iulie 1871.

Comitetulu parochialu alu bisericeii Sf. Treimi din preurbulu Brasiovlui „Tocile“.

71—2

Nr. 85/1871.

Concursu.

La scóla comerciala si reala romána ort. or. din Brasiovu suntu de ocupatu urmatórele patru posturi de profesori:

1. unu postu de profesor pentru sciintiele comerciale,
2. unu postu de profesor pentru istori'a naturala si fisica atatu in scóla comerciala cátu si in cea reala,
3. unu postu de profesor pentru chemia (si in casu de lipsa pentru geometri'a descriptiva si architectura.)
4. unu postu de profesor pentru desemnulu linearu si geometri'a descriptiva.

Doritorii de a ocupa unulu séu altulu din aceste posturi sa binevoiesca a asterne la subscrisa eforia celu multu pana la finea lui Augustu st. n. a. c. concursele loru insocite de documentele, prin care sa dovedesca: a) ca suntu dupa nationalitate románi de religiunea ort. or., b) ca au conduita morala si politica buna, c) ca au calificatiunea pentru postulu, la care competéza, care calificatiune se documentéza prin testimoniu despre absolvirea gimnasiuluu superioru séu a scólei reale superióre si prin atestatu, ca au absolvatu cu succesu facultatea filosofica la o universitate, séu unu institutu technicu séu o academia comerciala. — Acei competitori, care séu prin esamene formale depuse la institutiele superióre séu prin prass'a cástigata pana acum'a in scóla potu dovedi calificatiune mai mare, voru fi preferiti.

Salariulu anualu pentru fie-care profesor este 800 fl. v. a. inaintare la 900 fl. si la timpulu pensiune.

Candidatulu alesu de profesor servescé annulu primu de proba, dupa implinirea acestui'a se denumescó profesor definitivu dupa ce va fi depusu esamenu prescristu de statutuluu organicu alu bisericeii nóstre ort. orientale.

Brasiovu 5/17 Iuliu 1871.

Efori'a scóleloru centrale románe ort. or.

Damianu Datco.

69—3

Presiedinte.

Concursu.

Spre ocuparea postulu de ascente comunale si cantoru bisericescu la scóla respective bisericea greco-orientale din Fagarasiu cu carele este impreunata o léfa anualé de 250 fl. v. a. 30 fl. v. a. relutu de lemne, cuartiru liberu o delnitiá de 120° □ si a cincea parte din picusirile si alte venite bisericesci, pana la 15. Augustu 1871 st. v.

Doritorii concurenti si voru asterne supliceloru loru instruate cu atestatu de botezu, de moralitate, despre absolvirea studiiloru pedagogice si cunóscerea tipiculuu bisericescu, pana in terminulu de susu la subscrisululu comitetu parochiale.

Din siedinti'a comitetuluu parochiale greco-orientale tiennta in Fagarasiu la 2 Iuliu 1871. st. v.

G. Fagarasiannlu

presiedinte.

Ioanu Gram'a

not.

70—3

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Iulie 1871.

Metalicele 5%	59 40	Act. de creditu	286 20
Imprumut. nat. 5%	69 05	Argintulu	121 50
Actiile de banca	769	Galbinulu	5 86